

REDACTAREA TEHNICA

adaptat de Valentina Pomazan

Scopul acestui articol este de a ajuta pe cel ce are de redactat un text tehnic (o teza, un memoriu sau un articol original). El expune principiile redactarii stiintifice tehnice si aplicatiile lor in cadrul unei cercetari stiintifice. Cunoasterea acestor principii permite autorului o redactare riguroasa, clara si concisa. Ea contribuie, pe langa interesul stiintific al lucrarii, la acceptarea ei de catre comitetele de redactie a revistelor stiintifice. Multe dintre aceste principii se aplica de asemenea la redactarea unui articol de invatamant sau a unei carti.

Pentru a scrie un articol trebuie sa se stie: unde si cum sa se caute documentatia, sa se faca o prima selectie rapida a documentelor si sa se stocheze informatiile pentru o utilizare facila. Drumul unui articol intre manuscris si revista si publicarea lui este deseori necunoscut pentru autori. El ar trebui sa aiba o incidenta asupra redactarii articolului insusi. Limbajul utilizat pentru publicatii necesita o reflexie asupra acestui subiect, el constituind o sursa de polemici. Ultima parte a capitoului este un indreptar pentru pregatirea si expunerea orala si a unui poster la un congres.

REDACTAREA STIINTIFICA

Redactarea stiintifica a unui articol poate fi comparata cu sticla unui acvariu, continutul stiintific al articolului fiind reprezentat de pestii continuti in acel acvariu. Interesul care trebuie acordat aspectului redactional este primordial: daca sticla acvariului este opaca, este imposibil de admirat continutul, oricat de frumos ar fi. Pe de alta parte, redactarea nu constituie un obiectiv in sine: nimeni nu priveste acvariul pentru sticla sa.

Aceasta comparatie face sa se inteleaga legaturile care exista intre forma, aspect redactional si fond (continutul stiintific al unei publicatii).

Experienta demonstreaza ca deseori exista o coherenta intre fond si forma:

“ceea ce se stie bine se enunta clar” (Boileau -; L’art poetique. Cantul I). In concluzie, exprimarea unui gand este cu atat mai cuprinzatoare, cu cit este mai clar exprimat.

Pentru un cititor, interesul stiintific al unui articol bine redactat, adica precis, clar si concis, apare facil. Daca articolul este imprecis, opac, cu digresiuni, cititorul trebuie sa-si consacre un timp indelungat pentru a tenta, deseori in van, sa descopere continutul. Cunoasterea principiilor de redactare stiintifica permite astfel cititorului sa indeparteze de la prima vedere articolele care nu respecta aceste principii. Facand aceasta, el castiga mult timp, in comparatie cu riscul de a nu recunoaste mesajul stiintific ascuns al unui articol prost redactat.

Obiectivele redactarii stiintifice

Obiectivul principal al redactarii tehnice este de a transmite un mesaj stiintific, forma obisnuita fiind articolul original sau darea de seama asupra cercetarii. Acest obiectiv explica faptul ca redactarea stiintifica este o tehnica derivata din stiinta si nu din literatura sau poezie. Redactarea stiintifica este, in fapt, dirijata de principii ce releva ele insele rigoarea stiintifica. Este vorba de principii ce au aparut progresiv, raspunzand unei logici si nu unor dogme impuse. De exemplu

referintele trebuie date pentru ca cititorii sa se poata orienta usor si repede. Ele nu raspund unei reguli unice: exista multiple sisteme de referinta, avand fiecare avantaje si inconveniente. Revistele tehnice cauta, indreptatite, sa armonizeze prezentarea.

Un obiectiv secundar al redactarii stiintifice este ca lucrarea sa fie citita. In literatura, acest scop este atins gratie interesului oferit de continut, de bogatia vocabularului, de stilul autorului. In stiinta primeaza valoarea continutului stiintific.

Numarul din ce in ce mai mare al revistelor si articolelor tehnice impune alegerea cititorilor nostri. Avem tendinta de a citi din interes stiintific articolele cele mai clare, cele mai precise, cele mai concise. De asemenea, avem interesul de a limita abonamentele la revistele care au articole ce raspund acestor principii. In plus, revistele bune atrag articole bune, ele pot sa le selecteze, de altfel, usor: British Journal primeste in jur de 5000 de articole pe an, dar publica in jur de 600, jumătate din articolele primite nu sunt nici macar supuse unei analize detaliate, pentru ca nu sunt originale sau sunt prea specializate sau sunt putin inteligibile sau sunt, din punct de vedere stiintific, mediocre.

Cele 3 calitati ale unui articol stiintific sunt:

1. Interesul stiintific
2. Calitatea redactarii stiintifice
3. Exprimarea lingvistica corecta in limba folosita

Necesitatea de a avea liste cu titluri de lucrari, necesitatea de a publica pentru obtinerea de credite pentru cercetare, favorizeaza, din pacate, proliferarea articolelor si a revistelor. Aceste necesitati de publicare, oricare ar fi motivul, in mod cert duc chiar la fraude. In aprilie 1987 aceasta problema a facut obiectivul unei discutii in Congresul SUA. S-a propus crearea unei comisii de control si sanctiuni penale in caz de frauda stiintifica. Un remediu ar fi o evolutie a comportamentului membrilor juriilor de concurs sau a comitetelor care atribuie credite pentru cercetare.

O cotație a revistelor stiintifice ar putea fi un mijloc pentru a valoriza revistele ce nu accepta sa publice decat articole de calitate. Scoala de medicina din Harvard a propus o masura preventiva, realista: se pretinde unui candidat, pentru prezentarea la un concurs, un numar limitat de lucrari: 7 pentru un candidat la un post de conferentiar, 10 pentru un post de profesor. In acelasi spirit, se cere candidatilor pentru premiul Nobel (sau pentru Academia de Stiinte a SUA) un maxim de 12 lucrari din totalitatea lucrarilor lor. Dar este mult mai usor pentru un juriu de a numara articolele decat de a le citi.

Redactarea stiintifica si corecta utilizare a limbajului

Principiile redactarii stiintifice nu exclud, in nici un caz, aspectul regulilor gramaticale, oricare ar fi limba folosita. Amalgamarea intre redactarea stiintifica si limbaj incorect releva o confuzie totala intre doua notiuni diferite: principiile de redactare si gramatica.

Rigoare, calitate, concizie

Inainte ca un autor sa se intrebe asupra manierei de redactare a unei fraze, a unui paragraf sau a unui capitol, trebuie sa raspunda la trei intrebari:

1. Care este formularea cea mai adecvata ideilor sau faptelor care se doresc a fi raportate
2. Care este expresia cea mai simpla si cea mai clara pentru cititor
3. Care este forma cea mai concisa

Aceste trei intrebari au o importanta descrescanda; a nu se sacrifica rigoarea in favoarea claritatii, nici claritatea in favoarea conciziei.

Invatarea principiilor universale ale redactarii stiintifice

Principiile redactarii stiintifice nu sunt innascute. Nu este suficient sa cunosti literele alfabetului pentru a sti citi; nu este suficient de a sti scrie intr-o limba pentru a putea redacta corect un articol stiintific. Este necesar de a invata principiile redactarii stiintifice. Necesitatea acestui invatamant s-a impus mai demult in mai multe tari. Spre exemplu, in SUA au fost create departamente de invatare a redactarii stiintifice in universitati. In Franta, J.P. Revillard a aratat necesitatea unui invatamant al tehnicilor redactionale ale datelor cercetarilor in cadrul unui program postuniversitar. In 1975 J.A. Fasfor a propus crearea unei structuri de invatamant al redactarii tehnice pe trei nivele:

- 1) un invatamant de cateva ore destinat studentilor, incepand din primul sau al doilea ciclu, invatandu-i sa redacteze un proiect si sa raspunda la o intrebare de examen;
- 2) un invatamant de 4-6 zile, destinat tuturor studentilor, care trebuie sa-i ajute la redactarea propriei teze si, mai ales, pentru a-i invata sa redacteze o dare de seama asupra unei cercetari;
- 3) un invatamant mult mai aprofundat a fost propus medicilor care colaboreaza cu comitetele de redactie ale revistelor tehnice sau sunt direct implicati in cercetarea tehnica.

Aceste initiative s-au regrupat in 1987 prin constituirea Asociatiei pentru Dezvoltarea Invatamantului si a Cercetarii in Redactarea Tehnica (ADERREM). A fost incredintata acestei asociatii sarcina de a realiza cicluri de invatare de 4 zile, in cadrul unui masterat al Institutului Superior de Comunicatie si Management Tehnic.

TEXTELE TEHNICE

Diversitatea textelor si articolelor tehnice raspunde diversitatii obiectivelor lor. Revistele tehnice permit autorilor sa se exprime in cel putin 8 moduri diferite, fiecare corespunzand unui tip de articol bine definit.

Textele tehnice sunt:

1. Articol original
2. Editorial
3. Caz clinic sau observatie clinica (pentru stiintele vietii)
4. Scrisoare catre redactie
5. Revista generala
6. Punere la punct
7. Analiza comentata
8. Articol didactic
9. Carte
10. Teza de licenta.

Clasificarea articolelor tehnice in diverse tipuri aduce cititorilor o informatie asupra obiectivului general al articolului, deci o prima orientare in alegerea lecturii. Fiecare tip de lucrare are o specificitate. Nerespectarea acesteia inseamna o lipsa de rigoare.

1. Articolul original

Articolul original, numit memoriu sau articol stiintific in unele reviste, se refera la o cercetare, oricare ar fi subiectul ei; autorii raporteaza metoda de lucru, dau rezultatele cercetarii si discuta rezultatele.

Structura unui articol original este stereotipa, deoarece ea rezulta din logica stiintifica: de ce a fost realizata lucrarea trebuie sa fie indicat in capitolul Introducere. Cum a fost realizata lucrarea face obiectul capitolului Material si Metoda. Capitolul Rezultate descrie ceea ce a fost observat si numai ceea ce a fost observat. In revansa, capitolul Discutii, numit si Comentariu poate fi redactat mai liber, bineinteles respectand principiile generale. Referintele servesc justificarea asertiunii autorilor, mai ales din

Introducere si Discutii. Aceasta structura raspunde unei logici si unei dogme. Articolul original difera astfel de articolul didactic, al carui scop este de a invata cititorul. Confuzia genurilor traduce o lipsa de rigoare in redactarea articolului. Structura articolului original este deseori numita IMRAD: I= introducere, M= material si metoda, R= rezultate, A=and(si), D= discutii.

Structura articolului original

Structura IMRAD

Titlu si rezumat

I=introducere Figuri

M=material si metoda, Tabele

R=rezultate

A=and,

D=discutii.

Referinte (Bibliografie)

In articolul original nu este permis de a avea digresiuni asupra celor ce nu sunt in raport cu lucrarea. Totodata, orice mesaj si pornire pedagogica trebuie sa fie indepartate.

10. Teza de licenta

Teza de licenta este, in general, primul contact al studentului cu redactarea tehnica. Obiectivul unei teze trebuie sa fie bine definit, inainte de a incepe activitatea de redactare; studiul a zeci si sute de dosare, pentru ca ulterior sa te intrebi ce poti sa faci din ele, este contrariul a ceea ce trebuie facut. Scopul unei teze este de a raspunde, ca la orice lucrare stiintifica, la o intrebare explicit pusa. Sustinerea unei teze trebuie sa fie prezentarea unei lucrari personale si a reflexiilor pe care aceasta lucrare le suscita. Redactarea unei teze poate sa adopte structura unui articol original:

Introducere, Material si metoda, Rezultate, Discutii si Referinte. Teza poate expune si concluziile autorului. Aceasta maniera de a redacta o teza usureaza o publicatie ulterioara intr-o revista sub forma unui articol original, singurul mijloc de a difuza rezultatele lucrarii. Multe reviste tehnice refuza ca o teza sa fie citata la referinte, pentru ca este vorba de o lucrare putin accesibila celui care nu locuieste in orasul universitar unde teza a fost sustinuta. Ea este inca si mai putin accesibila unui cititor strain.

2. Editorialul

Editorialul este, in mod obisnuit, scris la cererea comitetului de redactie al unei reviste, de catre un autor cu autoritate asupra subiectului. El emite liber opinia sa, analizeaza lucrarile deja publicate, formuleaza eventual ipoteze, sau propune noi cercetari. Din aceste motive, autorul unui editorial nu este supus regulilor structurii IMRAD. Prin definitie, editorialul implica semnatura unui singur autor.

Un editorial trebuie sa fie scurt, de pana la 6 pagini dactilografiate. Intr un editorial este preferabil de a evita publicarea unor date originale.

Autorul trebuie sa pastreze o atitudine critica vis-a-vis de propriile rezultate.

Editorialul este o forma de articol tehnic foarte citit (anchetele efectuate au demonstrat ca este articolul cel mai citit in marile reviste tehnice). Editorialul poate avea aceeasi tema cu a unui articol original publicat in acelasi numar al revistei si atunci poarta numele de Editorial tematizat.

3. Cazul clinic, sau observatia clinica (pentru stiintele vietii, medicina)

Cazul clinic are ca scop raportarea unei observatii si comentarea ei pe scurt. Din acest motiv, lungimea manuscrisului nu poate depasi 4-6 pagini dactilografiate. Cazurile clinice trebuie sa aduca elementele originale cuprinzand fiziopatologia, interesul demersului diagnostic, sau tratamentului unei afectiuni. Revistele bune au o politica foarte restrictiva in publicarea cazurilor clinice. Aceasta politica este justificata de multitudinea cazurilor ce le sunt trimise; nu intotdeauna este util de a comunica din motive pedagogice ipoteze privitoare la cazul rar care a fost observat. Redactarea unui caz clinic trebuie sa evite doua tentatii:

- 1) sa faca o trecere in revista a literaturii plecand de la un caz izolat si
- 2) sa redacteze un articol didactic sub pretextul comentarii unei observatii.

Discutia anatomo-clinica se apropie de cazul clinic. Ea este realizata de unul sau mai multi medici in legatura cu problemele diagnostice sau terapeutice ridicate de un bolnav. Discutia anatomo-clinica este un articol educational, ilustrat de exemplu de "Case report" sau de "Clinical pathological conference" al Spitalului General din Massachussetts, publicat in fiecare saptamana in

New England Journal of Medicine. In Franta Annales de Medecine Interne si Concours Tehnic publica regulat "Discutiile anatomo-clinice".

Conferinta clinica, ca si Discutia anatomo-clinica, exprima problemele diagnostice si terapeutice ale unei observatii clinice. Spre deosebire de cazul anatomo-clinic, in cadrul conferintei fiecare punct este discutat de un specialist diferit. Conferinta clinica este un articol de invatamant care face o punere la punct asupra unui subiect, adus la zi, concretizat prin observatia raportata. Conferinte clinice sunt regulat publicate in Annals of Internal Medicine.

Cazul clinic este uneori criticat. El este totusi foarte apreciat, din moment ce 56% din cititorii New England Journal of Medicine citesc de cel putin de 3 ori pe luna Case reportul revistei. Comitetele de redactie ale revistelor tehnice trebuie sa incurajeze redactarea cazurilor cu conditia controlarii calitatii.

4. Scrisoarea catre redactie (editor)

Este o scrisoare adresata redactiei, cu scopul de a fi publicata.

Scrisoarea catre redactie consta fie intr-un caz clinic scurt, fie in prezentarea rezultatelor preliminarii unei lucrari de cercetare, fie intr-un comentariu in legatura cu un articol deja publicat in aceeaasi revista.

Scrisoarea trebuie sa fie scurta, mai putin de 2 pagini dactilografiate, si cu mai putin de 6 referinte. Rezultatele exprimate in scrisoarea catre redactie pot sa faca obiectul unei publicatii ulterioare mai detaliate. Ea permite autorilor sa afle daca lucrarea este inedita sau nu a fost decat obiectul unei comunicari orale.

Avantajul acestei scrisori catre redactie este, de fapt, rapiditatea publicarii dupa acceptarea ei de catre comitetul redactional. Publicarea se face in cateva saptamani, pe cand pentru un articol original termenul ar fi de ordinul lunilor.

Scrisoarea catre redactie poate fi un raspuns, un comentariu sau o opinie contradictorie, suscitata de un articol care a aparut in revista.

Aceasta particularitate de comunicare intre autori si cititori (mult apreciata de revistele anglo-saxone) se dezvolta si in revistele franceze.

Sunt reviste care nu accepta decat acest tip de scrisori catre redactie.

5. Revista generala

Este o revista (revue) completa asupra unui subiect (cit permit cunostintele) plecand de la o analiza exhaustiva a lucrarilor publicate in domeniu. Mai multe sute de lucrari pot fi citate in bibliografie. O revista generala trebuie sa raspunda urmatoarelor exigente:

1. sa trateze un singur subiect, a carui enuntare este clar exprimata in introducere;
2. expunerea surselor care au fost utilizate pentru colectarea informatiilor si indicarea criteriilor care au facut retinerea referintelor utilizate din ansamblul lucrarilor care au fost citate (de exemplu, autorul unei reviste generale asupra tratamentului unei imbolnaviri poate sa retina numai studiile prospective controlate).
3. analiza metodologiei si a validitatii rezultatelor raportate in diferite lucrari care sunt citate;
4. rezumarea in ultimele paragrafe ale revistei, a datelor si rezultatelor pertinente si sugerarea orientarii cercetarii pentru lucrari viitoare.

Cititorul obtine astfel o viziune globala a subiectului: aspectul istoric si perspectivele care sunt deschise.

6. Punerea la punct

Punerea la punct este o rubrica intermediara intre editorial si revista generala, care este mai

exhaustiva. Ea este scrisa de autori care sunt o autoritate in domeniu. Ea este scrisa in mod obisnuit ca si editorialul, la cererea comitetului de redactie al unei reviste.

Punerea la punct consta in a pune punctul asupra unui subiect limitat, plecand de la publicatiile ultimilor ani si experienta personala a autorilor.

Diferenta intre aceste doua surse de informatii trebuie sa apara clar.

Incepand cu introducerea, autorii vor explica criteriile care justifica punerea la punct. Trebuie evitata simpla juxtapozitie a rezultatelor contradictorii: o explicatie a contradictiilor, opinia personala a autorilor si sugestii pentru rezolvarea punctelor controversate vor permite cititorilor clarificarea ideii lor asupra subiectului. Referintele vor fi selectate si limitate la cateva zeci.

7. Analiza comentata

Analiza comentata consta in analizarea si apoi comentarea articolelor aparute in cursul ultimelor luni in alte reviste. Este de dorit ca ea sa fie facuta de un autor ce cunoaste bine subiectul. Este facuta pe intinderea a 2-3 pagini dactilografiate si cuprinde 2 parti: prima parte prezinta in esenta articolul, servindu-se de rezumatul autorilor; a doua parte este un comentariu critic asupra validitatii rezultatelor si asupra a ceea ce aduc ele in cunoasterea subiectului. Cateva referinte, in general diferite de cele ale lucrarii analizate, pot sprijini comentariul. Aceasta forma de articol este foarte apreciata de cititori. Sunt reviste care publica numai analize comentate.

8. Articolul didactic

Scopul articolului didactic este de a instrui cititorii, justificandu-si astfel numele de articol pedagogic, cu care poate fi asimilat. Un articol didactic necesita o buna pregatire a subiectului si capacitatea de a se pune la dispozitia tuturor cititorilor dornici de a cunoaste subiectul pe care il ignora total sau partial. Articolul didactic se insoteste de sfaturi de lecturi numite "Bibliografie", pentru a permite largirea cunostintelor celor ce doresc sa aprofundeze subiectul. O bibliografie difera de referinte. Un articol didactic, in plus fata de bibliografie, poate insera referinte care vor aparea in text.

STILUL

Cel mai bun stil pentru o redactare stiintifica este absenta stilului.

Cele trei calitati fundamentale ale unei redactari stiintifice, dupa cum s-a mai precizat sunt: precizia, claritatea si concizia. Maniera de a redacta o lucrare este efectul insusi al rigorii stiintifice. Ea difera fundamental de o redactare literara.

Redactarea stiintifica difera de o redactare literara.

Redactarea tehnica stiintifica are o specificitate care consta in urmatoarele principii: intrebuintare corespunzatoare a timpului verbelor, suprimarea variatiilor elegante, a expresiilor emotionale suprimarea pasivului de modestie.

Buna folosire a timpului verbelor

Logica stiintifica implica utilizarea trecutului pentru toate evenimentele care au survenit in trecut si utilizarea prezentului numai pentru notiuni bine stabilite; astfel, intr-un articol original trecutul

trebuie utilizat pentru toate relatarile experientei personale, pentru ca aceasta experienta a avut loc in trecut, chiar daca este apropiat: maniera in care s-a lucrat, rezultate. Trecutul trebuie inca utilizat pentru tot ce se refera la experienta altor autori, atat in Introducere, cat si in capitolul Discutii.

Variatia eleganta

In vorbirea curenta suntem obisnuiti sa evitam repetitiile (se utilizeaza doar atunci cand au sau cand intaresc o anumita semnificatie).

Suntem obisnuiti de a intrebuinta variatii elegante, cu alte cuvinte sinonime. Logica redactarii stiintifice implica utilizarea aceluiasi cuvint pentru desemnarea aceluiasi lucru. Utilizarea in acelasi articol a "febrei", "febriculei", "ascensiune termica", "hipertermie" il pune pe cititor sa se intrebe de ce autorul nu a utilizat acelasi cuvint si sa caute ratiunea utilizarii cuvintelor diferite care, in realitate, au sensuri diferite. Aceasta proscrisie de la variatii elegante obliga autorul sa aleaga dintre cuvintele cu semnificatie apropiata pe acela care este cel mai potrivit faptului observat.

Expresiile emotionale

Limbajul literar admite si, cateodata chiar cauta expresii emotionale. Ele nu isi au locul intr-o redactare stiintifica.

Pasivul de modestie

In literatura se indica evitarea lui "eu" sau "noi", putin pompos, si utilizarea pasivul de modestie. In redactarea stiintifica pasivul de modestie expune la aceleasi ambiguitati ca si prezentul narativ. Utilizarea lui "eu" sau "noi" suprima aceasta ambiguitate. In redactarea stiintifica nu este locul modestiei, ca pentru alte sentimente, este deci normal sa se scrie: "noi am examinat 10 bolnavi" sau "eu am examinat 10 bolnavi".

Intr-un articol stiintific

- Se repeta acelasi cuvint pentru desemnarea aceluiasi obiect!
- Nu se utilizeaza variatii elegante si, inca si mai putin, false sinonime!
- Se evita expresiile emotionale!
- Nu se utilizeaza pleonasm!

Precizia traduce rigoarea stiintifica

Rigoarea stiintifica trebuie sa marcheze o lucrare stiintifica

incepand de la elaborarea ei pana la final, care este redactarea articolului.

Absenta rigorii in redactarea unui articol aduce cititorul in situatia de a se intreba asupra rigorii cu care lucrarea a fost condusa. Precizia este o virtute esentiala a rigorii stiintifice. Precizia marcheaza descrierea capitolului

Material si metoda. Intr-o lucrare clinica populatia studiata trebuie sa fie definita, criteriile de judecata trebuie sa fie descrise, nelasand nici un loc impreciziei si omisiunii. Precizia in expunerea rezultatelor impune verificarea coerentei tuturor cifrelor in text si in tabele.

Precizia impune:

- Suprimarea adjectivelor inutile si neprecise: examinare atenta, tumora mare, observatie recenta, voluminos, vast, frecvent, exceptional ... etc.

- Suprimarea adverbelor inutile si neprecise: mult, multiple, profund, suficient, adesea, mult prea ...etc.

Intr-un articol, in special didactic, enumerarea procentajului face lectura si memorizarea dificila. Intr-o asemenea situatie, adjectivele sau adverbele pot fi utilizate.

Claritatea faciliteaza citirea si intelegerea

Dupa precizie, claritatea este a 2-a virtute a unui articol stiintific. Un articol stiintific nu este destinat numai pentru a fi publicat; el este mai ales destinat a fi citit. Numarul mare de reviste si de articole publicate obliga cititorul de a alege. Aceste alegeri sunt ghidate de limba in care au fost scrise articolele, continutul specializat sau nu al revistei si de reputatia sa si, in fine, de claritatea articolelor; autorii articolelor putin clare au mai mica sansa de a fi cititi.

A scrie intr-o limba care sa fie simpla si clara

Claritatea implica utilizarea cuvintelor si a unei sintaxe simple.

Probabil ca expansiunea limbii engleze ca limba stiintifica este datorata in parte si utilizarii unui vocabular restrans, simplu si clar. Aceasta s-a obtinut cu pretul unui consens si al unui efort care trebuie sustinut de catre anglofonii insisi, dupa cum sta marturie titlul articolului lui F. Savage si P. Godwin: "Controlling your language: making English clear", care ar putea sa fie adaptat tuturor limbilor. Scopul unui articol stiintific nu este de a demonstra bogatia vocabularului, ci de a face cunoscute lucrarile autorului.

Pozitia forte

Un cuvânt este în "poziție forte" atunci când cu el se începe o frază, un titlu sau un paragraf. Poziția forte contribuie la claritatea textului, reținând atenția cititorului. O eroare frecventă este de a pune în poziție forte în titlul unui articol cuvinte al căror conținut informativ este slab, de exemplu a începe un titlu cu "Starea actuală a..."; este pus în poziție forte un cuvânt și un adjectiv de interes limitat.

Folosirea corectă a virgulei

Absența virgulei poate fi sursa de ambiguitate. Spre deosebire de limbajul literar, într-un articol științific virgula se poate pune înainte de "și". Această politică a fost adoptată majoritatea revistelor cu greutate în lumea științifică.

Utilizarea deficitară a lui "etc."

Et caetera, a cărei prescurtare este "etc.", semnifică "și ceea ce rămâne" într-o urmărire identificabilă. "Etc." într-un articol științific nu trebuie utilizat decât dacă nu da loc nici unei ambiguități.